

Når erhvervslivet at blive klar til de nye persondataregler?

▼ AF CHEFKONSULENT MALTHER MUNKØE, FAGCHEF FOR DIGITALISERING JANUS SANDSGAARD

EU's persondataforordning (GDPR – General Data Protection Regulation) træder i kraft den 25. maj 2018 og vil indføre en række nye krav, som danske virksomheder skal leve op til, hvis de håndterer personoplysninger.

Mens nogle måske forbinder reglerne med meget datatunge virksomheder eller virksomheder med b2c salg til privatpersoner, er realiteten at kravene i praksis dækker alle virksomheder. De eneste, der måske ikke berøres, vil være virksomheder uden ansatte eller kunder. Altså realistisk set ikke-aktive virksomheder.

Dansk Erhverv har i en medlemsundersøgelse afdækket, hvor langt danske virksomheder er i forhold til at sætte sig ind i og efterleve de nye krav. Resultatet viser, at mange er i gang og ved at forberede sig til de nye krav, men der er også en del virksomheder, som ikke er i gang.

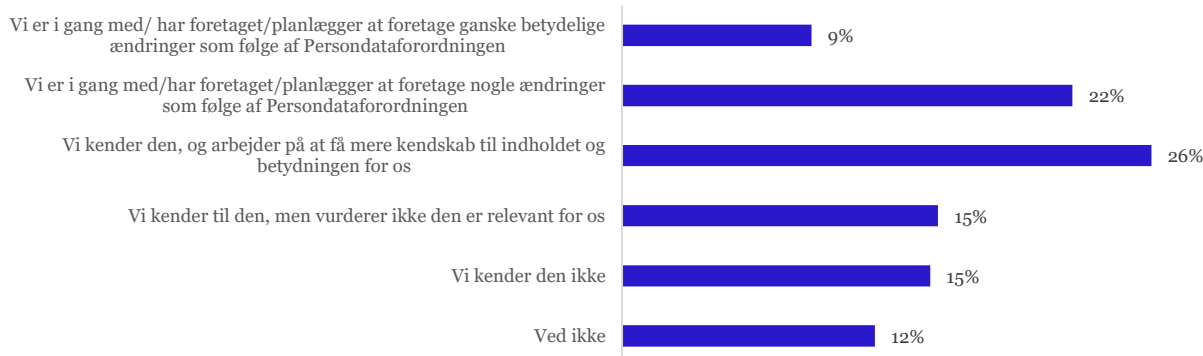
- 57 pct. af virksomhederne er i gang med at blive klar til forordningen, enten ved at få mere information eller indføre konkrete tiltag, eller er allerede klar
- Kun 41 pct. af virksomhederne forventer at være klar til ikrafttrædelsesdatoen
- De nye regler medfører en række nye omkostninger for erhvervslivet. Hver tiende af de virksomheder, der arbejder med at forholde sig til forordningen, har eller vil ansætte databeskyttelsesofficerer eller udvide deres it-afdeling, og halvdelen har givet eller vil give medarbejdere efteruddannelse for at kunne håndtere persondataforordningens bestemmelser.

Resultaterne illustrerer, at der er et stort behov for en oplysningsindsats, som man rimeligvis kan forvente at myndighederne vil stå i spidsen for når man tager forordningens omfattende konsekvenser i betragtning. Samtidig er det tydeligt, at indførelsen af de nye regler er forbundet med store omkostninger i erhvervslivet, blandt andet fordi mange må sende medarbejdere på efteruddannelse, finde ud af hvordan man nærmere bestemt kan foretage tilpasninger mv. for at efterleve kravene til data portabilitet, og evt. ansætte de data protection officers, som er påkrævede af nogle typer virksomheder.

De nye persondataregler vil påvirke langt de fleste virksomheder. Men mange er ikke bevidste om dette, og rigtig mange er ikke klar til at håndtere dem – og forventer heller ikke at live det inden de træde i kraft

Figur 1

Hvilke af nedenstående udsagn beskriver bedst hvordan din virksomhed ser på eller håndterer disse nye regler/EU's Persondataforordning

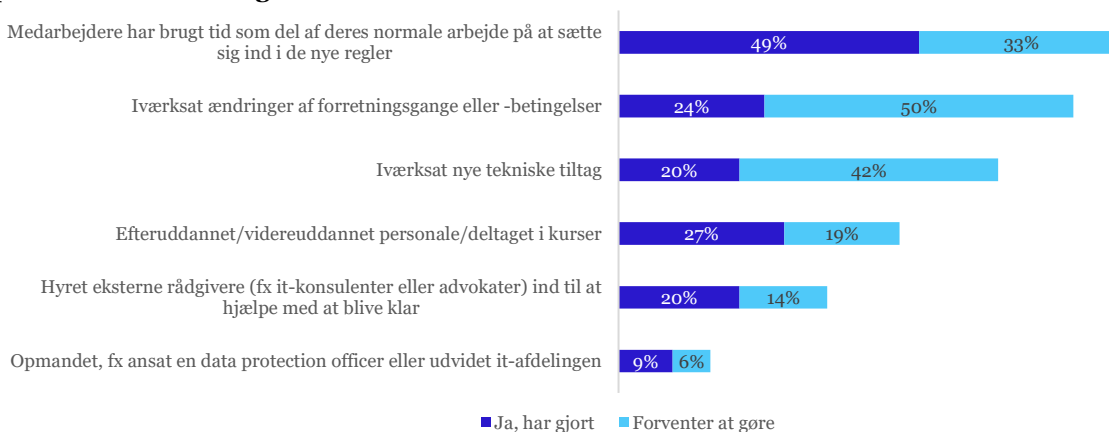

Kilde: Dansk Erhverv november 2017, n=259

Persondataforordningens bestemmelser vil gøre det nødvendigt for mange virksomheder at foretage en række ændringer. Som vist i figur 2 nedenfor forventer mange af de virksomheder, der forventer at arbejde med forordningen (dvs. ikke dem, som i figur 1 svarer at de ikke kender den, ved ikke eller ikke vurderer den er relevant for dem), at ændre forretningsgange eller forretningsbetingelser, ligesom mange har benyttet ressourcer på at efteruddanne medarbejderne eller lade dem bruge deres arbejdstid til at sætte sig ind i reglerne. Hver fjerde har eller forventer at hyre eksterne rådgivere, og hver tiende har eller forventer at opmande fx ved at ansætte en databeskyttelsesofficer. Disse tal skal ses i lyset af, at mange virksomheder endnu ikke har overblikket over, hvilke konsekvenser de nye regler kommer til at få for dem.

Figur 2

Forventer I at gøre/har I gjort noget af følgende som resultat af EU's persondataforordning?

Kilde: Dansk Erhverv november 2017, n=148

Note: virksomheder der ikke kender til eller vurderer det ikke er relevant for dem, har ikke besvaret spørgsmålet. Dvs. der er vist fordelingen blandt dem, som arbejder med forordningen

De viste tal i figur 2 er andelen af virksomheder, der forventer at arbejde med GDPR, fx er ved at sætte sig ind i reglerne (jf. figur 1). Ser man det i stedet som andel af samtlige virksomheder – hvoraf mange som konstaterer ikke opfatter persondataforordningen som noget de kommer til at bruge kræfter på – er andelen, opgjort ud fra samtlige virksomheder, således:

Tabel 1

Forventer I at gøre/har I gjort noget af følgende som resultat af EU's persondataforordning? (andel ud af samtlige virksomheder)

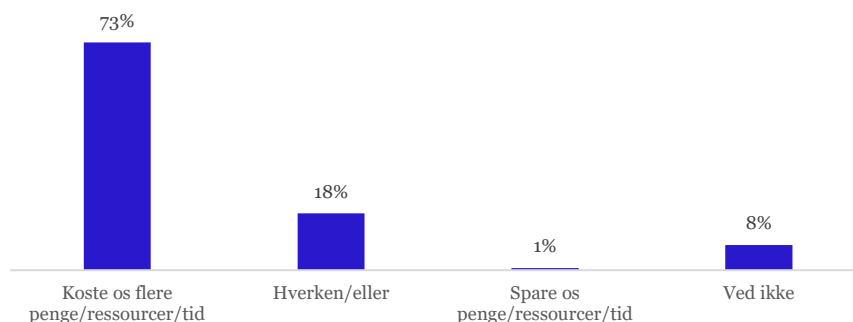
	Ja, har gjort	Forventer at gøre	Andel af alle
Opmandet, fx ansat en data protection officer eller udvidet it-afdelingen	5%	3%	8%
Hyret eksterne rådgivere (fx it-konsulenter eller advokater) ind til at hjælpe med at blive klar	11%	8%	19%
Efteruddannet/videreuddannet personale/deltaget i kurser	16%	12%	28%
Iværksat nye tekniske tiltag	11%	24%	35%
Iværksat ændringer af forretningsgange eller -betingelser	14%	29%	42%
Medarbejdere har brugt tid som del af deres normale arbejde på at sætte sig ind i de nye regler	28%	19%	47%

Kilde: Dansk Erhverv november 2017, n=259

De mange krav har konsekvenser for erhvervslivet. Faktisk er det tre ud af fire af de virksomheder, som kender til, arbejder med at omstille sig til eller er ved at sætte sig ind i GDPR-forordningen, som vurderer at det vil koste dem flere ressourcer. De virksomheder, der er nødsaget til at foretage ændringer som følge af forordningen, oplever altså også, at dette indebærer ikke uvæsentlige økonomiske omkostninger.

Figur 3

Når I ser samlet på EU's Persondataforordning, vurderer I så at de nye regler alt i alt vil...

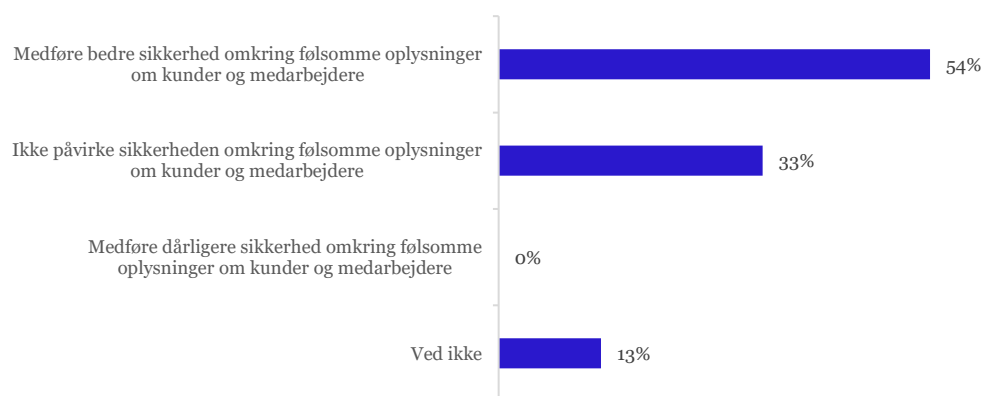
Langt de fleste virksomheder forudser, at GDPR vil koste dem ressourcer/penge/tid

Kilde: Dansk Erhverv november 2017, n=148

Note: virksomheder der ikke kender til eller vurderer det ikke er relevant for dem, har ikke besvaret spørgsmålet. Dvs. der er vist fordelingen blandt dem, som arbejder med forordningen

De nye regler har blandt andet haft til formål at sikre bedre sikkerhed omkring personoplysninger. Vurderingen er dog temmelig blandede (jf. figur 4 og 5 nedenfor) i forhold til, hvorvidt de nye regler reelt øger sikkerheden omkring persondata i virksomheder, og datasikkerheden i erhvervslivet mere generelt.

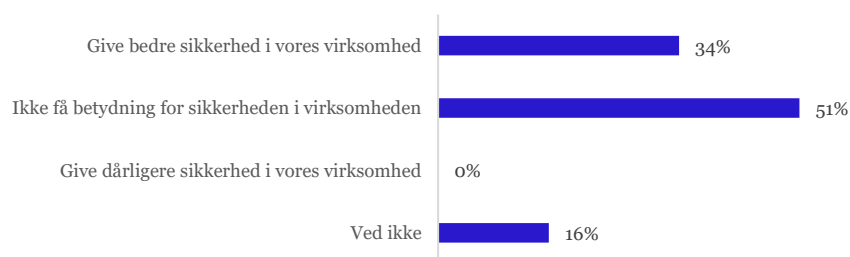
Figur 4

Når I ser samlet på EU's Persondataforordning, vurderer I så at de nye regler alt i alt vil...

Kilde: Dansk Erhverv november 2017, n=148

Note: virksomheder der ikke kender til eller vurderer det ikke er relevant for dem, har ikke besvaret spørgsmålet. Dvs. der er vist fordelingen blandt dem, som arbejder med forordningen

Figur 5

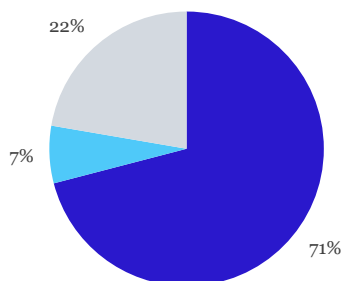
Når I ser samlet på EU's Persondataforordning, vurderer I så at de nye regler alt i alt vil...

Kilde: Dansk Erhverv november 2017, n=148

Note: virksomheder der ikke kender til eller vurderer det ikke er relevant for dem, har ikke besvaret spørgsmålet. Dvs. der er vist fordelingen blandt dem, som arbejder med forordningen

Alt i alt er det kun 71 pct. af virksomhederne, som kender til eller er i gang med at sætte sig ind i GDPR-forordningen, som tror de vil være klar til at overholde alle krav og regler på ikrafttrædelsestidspunktet for persondataforordningen. Udover de forskellige udgifter der kan være forbundet med at omstille procedurer, systemer mv. og ansætte databeskyttelsesofficerer kan der altså med stor sandsynlighed også komme yderligere byrder for virksomheder, der risikerer bøder fordi de ikke bliver klar i tide.

Figur 6

Tror du, at I vil være klar til at overholde alle kravene og reglerne på ikrafttrædelsestidspunktet?

Kilde: Dansk Erhverv november 2017, n=148

Note: virksomheder der ikke kender til eller vurderer det ikke er relevant for dem, har ikke besvaret spørgsmålet. Dvs. der er vist fordelingen blandt dem, som arbejder med forordningen

Tallene skal ses i lyset af, at mange virksomheder har angivet, at de ikke kender til GDPR eller ikke regner med, at forordningen vil være relevant for dem. Det svarer til at 41 pct. af *alle virksomheder* regner med, at de vil være klar. Man kan frygte at mange eller alle af dem, som ikke vurderer forordningen er relevant for dem eller har svaret "ved ikke" eller kender den ikke (jf. figur 1), alligevel i realiteten vil være omfattede – og at det altså er en temmelig stor del af erhvervslivet, som er bagud i forhold til at forholde sig til de nye regler.

Kun 71 pct. af virksomheder, der arbejder med GDPR forventer, at de vil være klar til at efterleve reglerne på ikrafttrædelsestidspunktet for GDPR

Det svarer til 40 pct. af alle virksomheder – altså inkl. dem, der ikke regner med det er relevant eller kender til forordningen

Fakta om Persondataforordningen

Den vedtagne persondataforordning (GDPR, "General Data Protection Regulation") træder i kraft den 25. maj 2018, hvorefter danske virksomheder vil kunne idømmes bøder på op til 4 pct. af deres globale omsætning eller 20 mio. Euro, ifald de ikke efterlever de indførte krav omkring behandling af personoplysninger. Persondata skal forstås meget bredt, og dækker enhver oplysning der kan henføres til en person – herunder fx også et telefonnummer. Det gælder ikke kun oplysninger om kunder, men også fx data om virksomhedens egne medarbejdere. Derfor vil stort set alle virksomheder i realiteten være berørt af persondataforordningen.

Forordningen har navnlig betydning for danske virksomheder ved at indføre tre nye bestemmelser. For det første indføres en række krav om såkaldt "data portabilitet", så en person har ret til at udtrække sine persondata i en struktureret, hyppigt anvendt og maskinelæsbar form, så man eksempelvis kan flytte fra at være kunde hos én virksomhed til en anden. Det vil betyde at mange virksomheder skal indføre nye systemer og måder at håndtere persondata på. For det andet indføres en "ret til at blive glemt". Det vil sige at virksomheder er forpligtede til at slette opbevaret persondata om en person, hvis denne beder om det, og samtidig ikke at opbevare persondata udover det som er påkrævet for at opfylde et bestemt formål, snarere end at gemme al data man får adgang til om personen (princippet om data minimering). Det vil ligeledes indebære nye procedurer og måder at håndtere persondata på i mange virksomheder. For det tredje forpligtes offentlige myndigheder og virksomheder, der behandler store mængder persondata, til at udpege særlige databeskyttelsesofficerer, der har ansvaret for at sikre efterlevelse af lovgivningen omkring persondatabeskyttelse. Det vil indebære en lønudgift til nye årsværk i mange virksomheder.

Fakta om analysens datagrundlag

Analysen er baseret på data indsamlet via en medlemsundersøgelse gennemført blandt et tilfældigt udvalgt udsnit af Dansk Erhvervs medlemmer. I alt er indsamlet 259 besvarelser i november 2017. Mange af resultaterne vises dog kun for de virksomheder, der er i gang med at sætte sig ind i, har foretaget ændringer som følge af eller forventer at igangsætte et arbejde omkring persondataforordningen, dvs. i alt 148 virksomheder. Disse resultater skal altså ses i lyset af, at 43 pct. af virksomhederne ikke lader til at være opmærksomme på persondataforordningen som noget, som med stor sandsynlighed vil berøre dem.

Undersøgelsen vurderes at være bredt dækkende for Dansk Erhvervs medlemmer, som udgør et bredt udsnit af det danske erhvervsliv, med særlig vægt på servicesektoren, som udgør ca. 70 pct. af alle private beskæftigede. Med survey-analyser af denne karakter kan der være en risiko for, at der sker et systematisk frafald af virksomheder, der ikke kender så meget til GDPR og ikke har så meget fokus på det digitale område, der derfor undlader at svare. Svarraten i denne undersøgelse er 13 pct., hvilket er på niveau med den typiske medlemsundersøgelser foretaget af Dansk Erhverv. I kontakten til vores medlemmer har vi gjort alt for at opfordre dem til at svare også selvom de ikke oplever aktuelle udfordringer. Den anvendte stikprøve adskiller sig ikke markant fra hvad der kan forventes ved et tilfældigt udsnit af medlemspopulationen eller de stikprøver, Dansk Erhverv typisk får. Derfor vurderes resultaterne alt i alt at være generelt dækkende.

▼ OM DETTE NOTAT

"Vi er ikke klar til EU's persondataforordning" er Dansk Erhvervs analysenotat nummer 62 i 2017. Redaktionen er afsluttet den 22. november.

▼ OM DANSK ERHVERVS ANALYSENOTATER

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

▼ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

▼ KONTAKT

Henvendelser angående analysen kan ske til chefkonsulent Malthe Munkøe på mmm@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6510.

Henvendelser angående digitalisering, datasikkerhed og persondataforordningen (GDPR) kan ske til fagchef Janus Sandsgaard på jsa@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6239

▼ NOTER